

NOVA DOBA

Studijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za *mm* višine stolpca 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 1 Din

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 prilličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

EM. LILEK:

V obrano Ljudskega vseučilišča v Celju.

Mariborska »Straža« od 27. XI. tl. je na svoj način napadla tukajšnje »Ljudsko vseučilišče« in mene zaradi mojega predavanja »O odnošajih južnih Slovcnov napram katoliški cerkvi in papežem v srednjem veku in XVI. stoletju za protestantske dobe.« Ker je pisanje tega lista zadosti znano pri našem ljudstvu, bilo bi odveč, če bi se spuščal v daljšo osebno polemiko s celjskim izvestiteljem tega lista. Zategadelj se hočem po možnosti omejiti samo na stvarne izpravke članka: »Ljudsko vseučilišče v Celju in resnica.« V tem članku piše »Straža« o našem prosvetnem društvu, »da širi med ljudstvo mesto izobrazbe, resnice, samo neresnico, laž, nevero, celo sovražstvo!« O meni trdi, da podajam pred »nenkimi« poslušalci »nedokazane podmine kot gotova zgodovinska dejstva«. Čeravno spada po gornji trditvi tudi izvestitelj »Straže« med »neuke« — ali morda zahteva za se izjemo? — vendar mu moram odgovoriti na njegova izvajanja v gori navedenem članku, ker tu se gre za čast našega celjskega Lj. vseučilišča. Kot njegov tč. predsednik poslal sem v njegovo obrano listu »Straži« izpravke, ki jih tudi tukaj v »Novi Dobi« vedno ad verbum priobčujem.

1. Ni res, da je »na celjski ljudski univerzi po predavanjih vsaka debata zabranjena.« Res je, da ima Ljudsko vseučilišče v Celju svoja od vlade potrjena pravila in da v nobenem paragrafu teh pravil ne stoji, da bi bile debate po predavanjih zabranjene. Konstatiram, da so bili lansko šolsko leto poslušalci pozvani na debato in da se je n. pr. po predavanju g. prof. Bernota zares vršila debata o njegovih izvajanjih.

2. Ni res, »da nobeden resen znanstvenik ne taji dejstva, da je sv. Peter bil oziroma umrl v Rimu.« Res je, da glasoviti nemški učenjak Ferdinand Gregorovius, ki je v Kraljevcu (Königsberg) dovršil filozofijo in teologijo, in zaradi tega valjda tudi g. dopisniku geri omenjenega članka verodostojen pi-

satelj, v svoji zgodovini mesta Rima (Geschichte der Stadt Rom im Mittelalter*) na str. 15—17 l. zv. sledeče piše: »Nicht die zweifelhafte, weil urkundlich unerweisbare Stiftung der römischen Kirche durch Petrus...« V pripombi nastavlja: »Die Gründung der röm. Kirche durch Petrus kann freilich nicht als möglich gedacht werden... Die Stiftung des röm. Stuhles durch Petrus ist seit der Reformation ein Gegenstand leidenschaftlichen Streits, weil es keine gleichzeitigen Berichte, wie sie den Aufenthalt des Paulus in Rom unzweifelhaft machen, für einen solchen des Petrus gibt... In Rom selbst wurde die Streitfrage sogar öffentlich mit Genehmigung Pius IX. (1846—1878) erörtert; keine der Parteien durfte sich den Sieg zuschreiben.« Na strani 172 l. zv. imenuje Gregorovius Petra »den legendären Gründer der röm. Gemeinde«.

3. Ni res, da sem trdil, »da so si papeži prisvojili prvenstvo »največ« s pomočjo Pseudo-Isidorja.« Pač pa je res, da sem na predavanju 27. XI. trdil, da so papeži dokazovali svoje pravo na cerkveno prvenstvo 1. s tradicijo, da je sv. Peter osnoval rimsko cerkev in da zaradi tega pripada papežu kot nasledniku sv. Petra in kot namestniku Jezusovemu cerkvena nadoblast; 2. s falsificirano darovnico cesarja Konstantina (valjda v IX. stoletju), po kateri je baje ta cesar poklonil papežu celo Italijo z otoki vred in mu obenem tudi izročil cerkveno nadoblast nad zapadno in vzhodno cerkvijo; 3. z zbirko t. zv. potvorenih dekretalij (naredbe), ki jo je baje sestavil Isidor, škof španskega mesta Sevilje, okr. l. 600. S to v sredini IX. stol. v Franciji sestavljeno zbirko (Pseudo-Isidorska dekretalija) se je hotelo dokazati, da gre papežu absolutna nadoblast nad duhovništvom, sinodami (cerkveni zbori) in nad vsemi verniki krščanske cerkve.

4. Ni res, »da je dokazano, da je imela rimska občina od konca prvega stoletja, dejanski primat v krščanstvu.« in to zaradi tega ne, ker je bilo izpovedanje krščanske vere v Rimskem cesarstvu še le z milanskim ediktom leta

* Rimljani so mu iz hvaležnosti za to delo postavili v Rimu spomenik.

živni slabo. Vaš bratranec Renod je norec. Jaz pa sem star in bolan in se bodem kmalu ločil od tega sveta. Kraljestvo Alfanija ima samo še v vaš oporo. Požurite se. V veri boste spoznali vašo odgovornost, vera vas bo vspodbujala v junaštvu delati za svoj narod, tudi če treba proti njemu, a samo za dobrobit naroda. Bodite kralji, vi to dosegate, samo ne bodite navaden človek.

Herman se je smejal.

»Ali sem povedal kaj smešnega?« je vprašal starček.

»Ljubi oče,« je odvrnil Herman, »nikar se ne jezite, ljubim vas, spoštujem vas in vas hočem doseči. Toda jaz sem samo človek, česar sem prepričan, jaz sem res čisto navaden človek. Toda vladati moram trideset milijonov drugih ljudi, ker je to božja volja, a jaz ne čutim v sebi nič nadnaravnega. Nič mi ni zato, da bi bil mazilen.«

»Prosite Boga, da vam nakloni to milost in Bog jo vam bo dal.«

»Bog,« je pripomnil Herman.

»Ali ne verujete v Boga?« mu je zaklical kralj oblastno.

Herman je povesil oči in ni nič odgovoril. Kristian se je prijel za naslonjač svojega pračeda Otona III., ki je veroval v Boga in ki je čutil, da je Bog

313 dovoljeno; ker je dobila rimska cerkev svojo upravno organizacijo še le v 4. stoletju, naslonjeno na politično razdelitev Rimskega cesarstva po cesarju Dioklecijanu (284.—305.) in Konstantinu Velikem (312.—337.); ker je iztok porical Rimu pravico, da iz tradicije o bivanju sv. Petra v Rimu deducira sebi pravo na cerkveno nadoblast (v Gregorovius op. c. I. p. 16.).

5. Ni res, da sem »povedal o hierarhiji v kat. cerkvi, da je nastala duhovniška služba še le v 4. stoletju.« Rekel sem, da je krščanska cerkev v IV. stoletju, ko je krščanska vera bila priznana kot državna vera v Rimskem cesarstvu za cesarja Teodozija (l. 380), že tudi imela svojo hierarhijsko organizacijo: patrijarhe, mitropolitne, episkope itd., da pa te hierarhije ni bilo v prvih stoletjih, ko so še bile krščanske občine celo majhne, raztresene, brez vsake zveze in progonjene od državne oblasti; takrat da je moral v mnogih občinah obavljati službo božjo hišni oče, kakor to še dandanes stori deloma domačin v srbski zadrugi, čeravno imajo Srbi dandanes svojo razvito hierarhijo. Ni res, da sem rekel, »da so imeli bogomili prav, ko so se povrnili k tej prvotni uredbi«, pač pa je res, da sem omenil Paulicijane, ko sem govoril o hierarhiji krščanske cerkve; bogomile sem omenil le mimogrede, kot sekto ki se je v X. stoletju po popu Bogomilu razvila iz Paulicijancev. O teh sem povedal, da so bili profinjeni hierarhije in vseli vanjskih znakov krščanske vere: križa, podob, kipov, oltarja, sveč in relikvij, da so zavrgli post, zakramente, čaščenje Marije in svetnikov.

Ali g. anonimnemu dopisniku nič ni znano, da so imeli reformatorji krščanske cerkve v XVI. in XVII. stoletju, ki so hoteli obnoviti prakrščanstvo t. i. stanje krščanske cerkve v 1. in 2. stoletju o razvitku krščanskega duhovništva iste nazore, kakor sem jih jaz gori prikazal? Ali so mu znane cerkvene uredbe švicarskega reformatorja Ulrika Zwinglija († 1532.), ki je hotel obnoviti najprvobitnejše in najpriprostejše stanje krščanske cerkve ter odstraniti vse iz vere in bogoslužja, kar se ne da dokazati iz sv. pisma? Ali ve, da so angleški independenti zavrgli vsako cer-

kveno nadoblast in tudi poseben duhovniški stan, nčeči, da more vsak človek po svoji vesti služiti Bogu? Ali ni tudi krščanska družba prijateljev ali (Quakers) učila, da je duhovniški stan nepotreben, ker ga v prvotnih krščanskih občinah ni bilo? Vse na tem svetu je podvrženo zakonu razvitka ali evolucije. Tudi krščanska vera se ni izognila temu zakonu, ker drugače ne bi bilo mnogobrojnih koncilov od l. 325. naprej. Samo krščanska hierarhija ni bila podvržena temu zakonu? Ali je ona skočila gotova na svet, kakor grška božica Atena iz Zeus-ove glave?

6. Ni res, da sem »udaril po papeževi nezmotljivosti«, ker ta se je kot dogma razglasila še le na vatikanskem cerkvenem zboru l. 1870, moje predavanje pa se je omejilo na srednji vek in XVI. stoletje; pač pa sem pri raztaganju dogmatičnega razvitka krščanske vere omenil, da se je tudi eden papa (Honorijs 623. — 638.) kot monotelet zmotil, in zaradi tega bil proklet na koncilu, da pa se še takrat ni mogla od papeža zahtevati nezmotljivost.

7. Ni res, »da je bila (že) od početka velika razlika med duhovništvom in drugim ljudstvom«. V aprobiranu hrvaški šolski knjigi »Povijest staroga vjeka za V. razred srednjih učilišč« od dr. Serkulja učijo se hrvaški in naši učenci: »Kad je crkva dobila slobodu izpovjedanja viere, bila je ona več uređjena. Isprva je vladala v općinama krščanskim potpuna ravnopravnost, pače i zajednica dobara (komunizam). Ali doskora su se počeli vjernici dijeliti u svećenike ili kler i puk ili lanke. Svećenstvo se opet dijelilo na episkope, presbitere in djakone.«

8. Iz gori navedenega je razvidno, da ni res, da širi Ljudsko vseučilišče »med ljudstvo mesto izobrazbe, resnice samo neresnico, laž, nevero, celo sovražstvo!« Pripomnim, da je bilo tukajšnje Katol. izobraževalno društvo lansko in to leto povabljeno, naj pošlje svoje zastopnike v odbor Ljudskega vseučilišča in naj se aktivno in pasivno udeležuje pri predavanjih.

Ali temu dvakratnemu pozivu se ni odzvalo gori omenjeno društvo. Pač pa bi hoteli zdaj neki petelini iz same strankarske zagrizenosti razdreti naše Ljud-

ž njim, ko je peljal v smrt pet sto tisoč ljudi, si pridobil veliko sveta in je postal velik knez.

»Oprostite oče,« je odgovoril na polglasno Herman. »Jaz verujem v svoje delo in v svoje pravice. Če pa nimam zavesti kakor moj pradeditelj, da sem postavljen od Boga, vladarja kraljev, imam zavest, da sem postavljen od svojih pračedov in ljudstva, katero jih je nabogalo. Moja pravica, če ne pride iz nebes, pride od preteklosti, če ne pride od zgoraj, pride od spodaj. Prebivalstvo Alfanije je pričalo, ki me je do sedaj ljubilo. Njegova zadovoljnost priča, da je z menoj istih misli. Imejmo toraj zaupanje.«

»Toda če se bo pa dogodilo, da so vaše misli nasprotne večini vašega naroda, kaj boste potem storili?«

»To bi bilo samo nesporazumljenje, ker bi hotel vedno le dobro naroda. Nesporazumljenje bi razpršil s svojo čistostjo.«

»Če bi pa ne hoteli razumeti?«

»Prisilil bi jih s svojo voljo.«

»Tudi s silo?«

»Prepričan sem, da jo ne bo treba rabiti.«

»Če bi pa bilo le potrebno?«

»Potem bi bil najnesrečnejši človek, storil bom svojo dolžnost.«

Jules Lemaitre:

Kralji.

(Dalej.)

II.

Po končanem obredu je poklical kralj k sebi dednega princa.

Kraljevi kabinet je imel masivno arhitekturo, v njem se je nahajalo polno spominov na pretekla stoletja. V enem kotu je stal bronast kip Kristiana I., ustanovitelja kraljestva, na čeladi je imel razpetega orla, na meč so se upirale njegove roke. Naslonjač, v katerem je sedel Kristian XVI. je bil priprost, izrezan iz hrastovega lesa. Dal ga je napraviti Oton III., najznamenitejši v dinastiji. Na nasprotni strani se je videlo skozi okna reko, katedralo v bizantinskem slogu, v kateri so bili v devetsto letih kronani vsi kralji Alfanije.

Herman se je približal očetu z otroškim spoštovanjem. Nobene intimnosti pa ni bilo opaziti med sinom in očetom, bodisi, da prvi ni bil vdan očetu, bodisi, da eden drugega nista razumela. Slaboten, medlih oči, revmatičen, je bil Kristian XVI. samo senca Otona III. Vsi njegovi predniki, katerih slike so krasile stene stare dvorane, so bili po večini močni in energični. Princ Herman s

sko vseučilišče. Ali to se jim ne bo posrečilo!

Da ljudsko vseučilišče v Celju ne nastopa ni proti veri ni proti našemu duhovništvu, naj služijo v dokaz tega besede, s katerimi sem zaključil svoje predavanje 27. novembra:

»S temi zahtevami (slovensko bogoslužje pri vse naših katoliških, narodna samostojna katoliška cerkev z neodvisnim patrijarhom, kakor ga imajo naši pravoslavni Srbi od l. 1921) nečemo nikako dirati v vero, nikako ne kličemo na kulturni boj. Nasprotno! Če meč resnično versko čuvstvo želim, da bi mi vsi, duhovniki in mi posvetni ljudje skupno in složno delali za procvit in naravnstveni preporod našega naroda!«

9. »Straža« mi predbaciva, da sem kot »Slovenec pred slovenskim občinstvom« predaval v »državnem srbskem jeziku«. Nisem rekel, da bom predaval v državnem srbskem jeziku, pač pa sem poslušalcem razložil, da je znanje srbskega jezika nujno potrebno za nas Slovence, ker se v srbskem jeziku razpravlja v skupščini, ker je v vojski srbski jezik poveljni, državni jezik i. dr. In če bi tudi srbski jezik sploh imenoval »državnim jezikom«, bilo bi to po naši ustavi celo pravilno. Da se izvestitelj »Straže« nad tem zgraža, vidi se, kolika politična in prosvetna zaostalost, koliki verski in strankarski fanatizem še vlada v nekih naših krogih!

10. Glede dopisnikove pripombe, da sem si »najel v gimnaziji dijake, da bi strmeli nad mojimi odkritji in učenostjo« imam odgovoriti, da sem zares dijakom VIII. razreda, katerim se predava zgodovina južnih Slovencev in cerkvena zgodovina, svetoval naj običajno moje predavanje. Kdo pa je zares »najel« dijake, da bi stenografirali moje predavanje?

11. Dopisnikovega nasveta, »naj vzamem v roke kako cerkveno zgodovino, zaenkrat zadostuje Medvedova«, žalibože ne morem sprejeti. S to priporko je zopet dokazal, da ma cerkvena zgodovina, v kateri bi me rad poučil, vsaj cerkvena zgodovina južnih Slovencev, ni ono poprišče, s katerega bi se mogel uspešno bosti.

12. V znanstvenem svetu je običaj, da se avtor podpisuje pod svoje članke. Tu ni prostora za zahrbtno Buschklepper-e; ti spadajo danes v ameriške zgodove. Pa je tudi škoda, da svet ne zve za odkrivca prave zgodovinske resnice, pravega zastopnika »resničnosti, objektivnosti in potrebne naobrazženosti.«

13. Kar se tiče izvestiteljevih jezičnih cvetk, s katerimi je on Ljudsko vseučilišče in mene iz same krščanske ljubezni tako obilno obdaril — n. dr. »drznost«, »ignoranca« — na te nimam ekvivalentnega odgovora, ker se z izvestiteljem »Straže« ne morem meriti ni v »drznosti«, še manj pa v »ignoranciji«. Glede jezika še zmirom velja izrek:

»Le style c' est l' homme«,

to je v našem jeziku:

»Kakšne si omike, tako tudi pišeš.«

Na koncu še izjavljam, da je to moj prvi in zadnji odgovor listu »Straže«.

Politične vesti.

Občinske volitve v Ljubljani so končale z zmago Zveze delovnega ljudstva. So to klerikalci, komunisti in socialistični disidenti. Posamezne skupine so dosegle sledeče približne rezultate: JDS 1817 glasov, Zajednica 2900, socialdemokrati 280 in Zveza delovnega ljudstva 3900 glasov. Ljubljana si je izbrala svojega gospodarja ter je dokumentirala pred jugoslovanskim svetom to, kar ji ni v čast in kar ni v čast slovenskemu imenu. Ljubljana je pokazala, kaj zmorejo osebni spori, ki so v Ljubljani večji, ko sila ideje. Če bi govorila Ljubljana imenom Slovenije — ujedinjene ali deljene — je s tem svojim členom pokazala, da bi znali Slovenci, če so taki, ubiti vse dobro in lepo, kar so boljše moške v lepših časih zgradili. Nam, ki osebne spore v javnem življenju zaničujemo, ki pravimo, da so načela vse, osebe nič, je Ljubljana žal in sram. Če je bila pa še ta šola za razčlenjenje prilik potrebna, je prav da se tako temeljita. Demokratska stranka je ostala zvesta svojim načelom, z osebami ni delala osebam napotja, načel pa ni mogla žrtvovati osebam brez načel.

Notranje - politična situacija. Dne 2. tm. so se zbrali pri ministrskem predsedniku Pašiču nekateri člani vlade, ki so razpravljali o notranji politični situaciji, zlasti o razkolu med blokaši. Z ozirom na neprestane intrige, ki občutno motijo delo vlade in parlamenta ter zadržujejo rešitev najnujnejših vprašanj je treba čimprej razčistiti situacijo. Pašič in Pribičević sta prevzela nalogo, da izposlujeta pri svojih klubih najdalekosežnejša pooblastila. Če bi opozicija še ovirala delo, bi zahtevala vlada od nje, da pripusti rešitev uradnega in invalidskega vprašanja, nakar bi parlament razpustila ter razpisala nove volitve.

Povišanje uradniških draginskih doklad. Poslanec Reisner je v družbi dr. Niko Jovanoviča in načelnika državnega računovodstva Vasoviča predložil finančnemu ministru dr. Kumanudiju izdelane načrte posebnih kreditov za povišanje uradniških draginskih doklad. Po teh načrtih se povišajo vsem aktivnim državnim uslužbencem brez razlike na draginski razred in višino redne plače osebne draginske doklade in sicer uradnikom za 8 Din na dan, poduradnikom za 5 Din in slugam za 4 Din. Granica draginskih doklad se povzra pri nižjih uslužbencih in sicer poduradnikom prvega in drugega draginskega razreda za 200 Din v ostalih draginskih razredih za 250 Din mesečno. Slugam za 200 Din na mesec. Vpokojene vdove in sirote dobi 4 Din oz. 3 Din dnevno. Vpokojeni z manj kot 25 službenimi leti se 1000 Din kot dovoljeni postranski zaslužek zvišajo za 2000 Din. Podoficirjem se draginske doklade zvišajo za 2 Din dnevno.

Čičerinove izjave o ruskem stališču v orientalskem vprašanju. Dne 30. nov. je prispel Čičerin v Berlin, kjer je posetil državnega kancelarja Cuna in zunanjega ministra dr. Rosenberga. Uredniku »Vossische Zeitung« je izjavil, da je Rusija prvovrsten faktor, ki se ne sme omalovaževati. Ureditev orientalskega vprašanja brez Rusije bi bila brezpomembna. Morske ožine morajo ostati za vojne ladje popolnoma in za vedno zaprte. Brezpogojno pa morajo biti proste za trgovsko plovbo. Druge rešitve Rusija ne bo priznala. Splošni cilj Rusije je trajna ureditev razmer na bližnjem vzhodu. Na Balkanu se morajo ustanoviti federativne balkanske države, brez Turčije.

Atenska tragedija in angleški parlament. Na vprašanje, zakaj je bil odpoklican angleški poslanik iz Aten, se Bonar Law odgovoril, da je bil merodajen precedenčni slučaj Srbije (Umor Aleksandra in Drage). Odpoklic poslanika smatra za edino pravilno, ker »smrtilej ni bila delo vlade, temveč revolucionarnega komiteja. Splošno se meni, da je vlada z odpoklicanjem poslanika ravnala preostro.«

Celjske novice.

Upravno sodišče v Celju. V sredo, dne 29. nov. se je mudil v Celju v spremstvu svoje nove poročene gospe soproge, g. dr. Irgolič, inšpektor ministristva pravde, da stopi v stik z merodajnim celjskimi krogi glede nastanitve upravnega sodišča v Celju. Odposlanec ministristva si je med drugim ogledal prostore v poslopju Mestne hranilnice, ki so določeni v ta namen, ter se je zelo laskavo izrazil o dosedanjih pripravah mestne občine. Sličnih prostorov temu visokemu uradu ne more nuditi niti Ljubljana, niti Beograd. Upati je, da začne z novim letom upravno sodišče že poslovati.

Miklavževa obdaritev revnih solarjev, ki jo priredi Kolo jugoslov. sester, se vrši v torek 5. tm. ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Privatniki, ki žele obdariti svoje male, naj prinese zavitke z imeni v torek popoldne od 2.—3. ure v veliko dvorano proti vstopnim 3 Din v prid revni deci. Brez vstopnine ni vhod dovoljen.

Miklavžev večer priredi Čitalnica, kakor že objavljeno, v torek, 5. decembra z običajnim vspešnim. Začetek ob 8. uri. Ves aranžma kakor tudi postrežbo v šotorih je prevzelo omizje deviškega kluba, ki je najboljšje jamstvo, da bode prireditelji sijajno uspela. Opozarjamo ponovno, da se darila sprejemajo v torek od 1.—3. in od 6. do 7. ure v veliki dvorani.

† **Dr. Franc Lipša**, Dne 2. tm. je umrl tukajšnji okrajni sodnik g. dr. Franc

Lipša na vnetju srčne mreže. Povsod, kjer je rajni služboval, je bil vsled svoje ljubeznivosti in odločnega narodnega in naprednega mišljenja zelo priljubljen. Rojen je bil v Krapju pri Ljutomeru. Gimnazijo je posecal v Mariboru, vseučilišče pa v Gradcu. Bil je dalj časa sodnik v Novem mestu, po prevratu pa je služil stalno pri okrajnem sodišču v Celju. Pokojnik je bil star šele 40 let ter zapušča vdovo in dva otročiča. Pogreb se je vršil danes v ponedeljek 4. tm. ob štirih popoldne na okoliško pokopališče. Priljubljenemu možu večer spomin, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje

Smrtna kosa. Dne 3. dec. je umrl v celjski bolnici Pavel Šega, prokurist Nabavne centrale v Celju in bivši ravnatelj »Vinarije d. d. v Ptuj«. Postal je žrtev zavratne pljučnice, ki je v kratkem času zahtevala v Celju toliko žrtev. Pokojnik je bil znana oseba. Pred državnim prevratom se je nahajal kot trgovec v Gradcu, kjer je dosti občeval med slovenskimi visokošolci. Ob prevratu je bil član jugoslovanskega zastopništva v Gradcu in ljudje, ki so imeli opraviti z njim, vedo povedati, kako uslužno in nesebično je vršil to časno službo. Ker vsled izpremenjenih razmer ni mogel izvrševati svoje trgovine več v Gradcu, je prišel v Slovenijo. Kot ravnatelja Vinarije se ga Celjani gotovo spominjajo iz Obrtne razstave celjske. Pokojnik zapušča ženo in osemletno hčerko. N. v m. p.!

Umrla je gospa Frančiška Pertot, soproga kamnoseškega mojstra v Celju.

Ljudsko vseučilišče. V zadnjem drugem predavanju je vladni svetnik, g. Em. Lilek razpravjal o pokristjanjenju Slovencev iz Ogleja in Solnograda, o bratih sv. Cirilu in Metodu, ki sta vpeljala staroslovensko bogoslužje in o takratnih papežih. Zgodovina dokazuje, da večina papežev ni bila naklonjena slovanskemu bogoslužju in mi vemo, da tudi danes ni. V najnovjšem času pa se nagiba Vatikan celo na stran nam tako sovražnega fašizma, ter s takim postopanjem kaže, kako malo dobrega imamo pričakovati od njega zlasti mi Jugoslovani. Predavanje je bilo velezanimivo in bi bilo želeli, da se ponatisne. — t.

Celjsko mestno gledališče. V sredo, dne 29. nov. so posetili celjski oder člani mariborskega slov. nar. gledališča z Gogoljevo komedijo »Revizor«. Igra je težka po vsebini in tehniko. Nastopa mnogo oseb, izmed katerih vsaka predstavlja poseben tip in naj si bo še tako malenkostna. Vsebinska pa popelje gledalca v patriarhalne ruske razmere v dobi carskega absolutizma, ki smatra narod za brezpraven ter trpi med nezmožnim uradništvom korupcijo in podkupljivost. Z redkim sarkazmom odkriva Gogolj v svoji komediji na posameznih reprezentantih uradniških kategorij vso gnjilobo državnega ustroja in javnega življenja. Po karakteristični navadi ruskih pisateljev nam predočuje tudi vse podrobnosti, ki morda površnega poslušalca dolgočasijo, a so za popolno sliko potrebne. Režiser g. Kovič je igro dobro insceniral tudi posamezni igralci so bili na mestu. Brezdvomno je pogodil ruski tip g. Janko, ki je igral Osipa, Hlestakovega slugo. Bil je nedosegljiv po maski, kretnjah in izgovoru. Zato pa je žel tudi največ priznanja. Ana Andrejevna (ga. Bukšekova) s svojo hčerko Antonovno (gdč. Kogojeva) sta bili prav dobri reprezentantini ruskega damskega sveta iz te dobe, ki jo slika Gogolj: G. Bratina je kot Hlestakov v vseh raznovrstnih situacijah izredno ugajal, ker je igral naravno in premišljeno. Mestna graščaka Dobčinski (g. Kosič) in Bobčinski (g. Kovič) sta tvorila prav lep parček, igrala z rutino, a vsled pretiravanja govorila večkrat nerazumljivo, kar seveda poslabša zamišljeni komični efekt. Tudi v najrazposajenejši komediji se mora ohraniti potrebni gledališki nimbus. Mestni poglavar Skvoznik Dmuhanovskij (g. Tepavac) je kreiral sicer vsebinski primeren tip, a bi mnogobolj ugajal, ako bi bil v kretnjah, o mimiki in tudi po glasu bolj umerjen. Njegov način igranja preveč utruja. Mora se mu pa priznati velika rutina. Izvrsten je bil oskrbnik dobrodelnih zavodov Zemljanika (g. Grom), po godu tudi sodnik Liapkin - Tjapkin (g. Rasberger) in šolski nadzornik Hločov (g. Jerman). Tudi manjše vloge so bile zasedene

v okviru celokupne igre. Uspeh uprizoritve je bil lep, kar je pokazalo nabitno polno gledališče opetovano s toplim aplavzom. Točnost je prav posebno ugajala. —vlj.—

Občni zbor Dijaške kuhinje v Celju, ki se je vršil v petek, dne 1. dec. v gostilniških prostorih Narodnega doma ob navzočnosti 12. članov, je podal jasno sliko intenzivnega društvenega delovanja. Predsednik se je najprej spominjal treh umrlih za društvo velezaslužnih mož. V Petrovčah je umrl vpokojeni župnik Frece, ki je določil Dijaško kuhinjo za glavnega dediča svojega premoženja. V najlepši moški dobi pri izvrševanju svojih velikopoteznih načrtov nas je zapustil nepozabni Anton Kolenc. Svojo ljubezen do mladine je dokazal najlepše s tem, da je naklonil Dij. domu 500.000 K. Velik prijatelj šolske mladine je bil nadalje rajni prof. Vinko Klešnik, kojega spoštovana ga. soproga je skozi tri leta brezplačno kuhala za Dij. kuhinjo. Vsem trem zaslužnim možem zakličemo navzoči: »Slava njihovemu spominu!« O stanju blagajne poroča obširno prof. Mravljak. Uvodoma poda kratko splošno sliko o dijaštvu na današnjih srednjih šolah. Študira danes mladina le revnejših slojev v bližini zavodov, dočim so kmečki sinovi le redke prikazni. Revščine je vedno več, raditega tudi zahteve do Dijaške kuhinje od leta do leta večje. V pretečenem šolskem letu je prehranjevalo društvo v lastni reži po 70 dijakov na dan. Od teh jih je bilo najmanj 70% iz realne gimnazije, ostali iz trgoveške in meščanske šole. Obed je stal povprečno 550 K na dan. Hrana je bila tečna in obilna. Društveni prostori so v suterenu drž. realne gimnazije. Za živč in režijo se je izdalo v pretečenem šolskem letu okoli 130.000 K, skoraj za dvakrat toliko kakor v prejšnjem letu. Izdatki so se komaj krili iz raznih podpor, ker se glavnica ne sme načeti. V društvenih prostorih so se izvršila razna popravila in dela kakor tlakovanje kuhinje in obednice in drugo. Večina dijakov dobiva hrano zastoj, drugim se določijo malenkostni mesečni prispevki. Lokalni list »Nova doba« je s hvalevredno naklonjenostjo priobčeval mesečno društvene prejemke, za kar se izreče zahvala. Lepe prispevke izkazujejo odvetniške pisarne iz kazenskih poravnjav. Nakazale so: pisarna dr. Hrašoveca 3000 K, dr. Šandor Hrašoveca v Šmarju 1000 K, dr. Božiča 800 K, dr. Orožna 700 K, dr. Laznika 500 K, dr. Karlovška 420 K, dr. Kalana 300 K, svetnika Erhatiča 150 K in dr. Rakuna 100 K. Po nabiralnih polah sta nabrali ga. dr. Goričarjeva v Mozirju 1120 K in ga. Belletova, ravnateljeva soproga v Sv. Jurju 1074 K. Dijaštvo samo je pokazalo tudi smisla za samopomoč. Dijaki drž. realne gimn. v Celju so nabrali med seboj 3200 K za drž. posojilo, ki so ga podarili Dij. kuhinji. Lepe prispevke so poslale občine na prvem mestu celjska 6000 K. Od 17. denarnih zavodov, ki so skupno prispevali 12.500 K, so na prvem mestu Posojilnica na Vranskem 2000 K, celjska Posojilnica 1500 K in celjska podružnica Kred. banke 1500 K. Od okr. zastopov so poslali: Celje 1500 K, Konjice, Šoštanj in Vranksko po 500 K, Šmarje po 400 K, Laško in Gornji-grad po 200 K. Mnogo se je nabralo od posameznikov pri veseljih in žalostnih prilikah, častno je konečno število pokroviteljev, udov in podpornikov. Nameščenci celjskega davčnega okr. oblasti so nabrali mesečno po nabiralni poli. Lepa darila je sprejelo društvo tudi v živilih. Najboljša zalagatelja sta g. Em. Supanc, trgovec v Rogatcu, ki je poslal lansko leto 1440 jajc in neimenovani v Žalcu, od katerega dobiva društvo večkrat brezplačno moko. Premoženje Dijaškega doma se upravlja posebej. Z volilom. Ant. Kolenca znaša premoženje, ki je pripravljeno za novo stavbo, nad milijon kron. Blagajnik profesor Mravljak predlaga dalje izpremembo društvenih pravil v toliko, da se naj konča društveno leto iz praktičnih ozirov že 31. julija in ne 30. septem. kakor je bilo dosedaj. Predlog se sprejme. Preglednik g. Meglič in g. prof. Suhač predlagata celokupnemu odboru absolutorij s pohvalo. Sprejeto. Pri volitvah se izvoli stari odbor v katerem so prof. Kožuh kot pred-

sednik, dr. Jos. Sernek kot podpredsednik, prof. Mastnak kot tajnik, prof. Mravljak kot blagajnik in kot odborniki prof. Kardinar in dr. Kalan. Revizorja sta ravnatelj Kralj in prokurist Meglič. V tekočem šolskem letu prehranjuje Dij. kuhinja 80 dijakov, vsled česar bo imela ogromna izdatke ker je preračunjen obed na 850 K proti 550 K v lanskem poslovnem letu.

Andrejev sejm v Celju. Lepi, mrzli zimski dan je privabil mnogo sejmarjev iz vseh krajev. Kupčija se je razvijala prav dobro, ker si mora kmečko ljudstvo nakupiti marsikaj za zimo in praznike. V veliki gnječi pa ni manjkalo raznih poklicnih in slučajnih uzmovčev, s katerimi je imela policija mnogo opravka in se ji je tudi posrečilo večino spraviti na varno. Posebno razburiliva scena se je odigrala proti opoldnevu na Glavnem trgu, ko je neki elegantno oblečen gospod izmaknil kmetu Lubeju iz Št. Jurja ob juž. žel. tisoč dinarski bankovec. K sreči je to Lubej takoj zapazil. Vse je kričalo in v živahnem vrvenju teklo v gotovi smeri, ne da bi se vedelo, kdo je pravzaprav tat, ki je med tem bankovec že vrgel v stran. Tudi sam je začetkoma kričal: »Primité ga!« Slaba vest pa ga je vendarle gnala na Pacciaffovo dvorišče, tu je preskočil plot v Kocenovi ulici, bežal, od detektiva zasledovan na Krekov trg in v Razlagovo ulico, kjer je izginil v poslopju okoliške šole. Čez nekaj časa se je prikazal precej izpremenjen s črnimi naočniki. Pred poslopjem čakajoči detektiv ga je takoj aretiral. Delal se je začudenega in nedolžnega. Pri telesni preiskavi se je našlo marsikaj, kar ni njegova last, tako npr. majhna srebrna žlica, penkala svinčnik, niklasta tabakiera, dvorezni nož s škarjami, dva zlata prstana (poročni in ozki z rudečim kamnom), nove ovratnike in dr. Zlasti zanimivo pa je, da so dokumenti, glaseči se na ime Fr. Vidman, popravljeni. Vsi številčni podatki so prepisani z novimi številkami. Iz npravstvenega izpričevala je posneti, da je Vidman, ako je identičen s tatom, rojen v Piranu. Potna izkaznica pa je izdana iz trške občine Rogatec, kjer je Vidman bival v hiši št. 126 dalj časa. Dva odrezka poštnih nakaznic, glaseča se na 1000 Din nosita pečat poštnega urada Rogatec. Nakaznici sta oddani v Osjeku. Kakor izvemo, se je v Celju že zglasila neka ženska, ki ima intimnejše zveze z aretiranim. Na vsak način se je ujel zelo pretkan, mednarodni žepar. Govori namreč mešanico raznih jezikov.

Dijaška kuhinja v Celju je prejela od 1. do 30. nov. t. l. razum že objavljenih daril še sledeče prispevke: po 1500 K: pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za prosveto in vere (II. obrok); po 1000 K: g. dr. Josip Zdošek, župan v Brežicah, iz zapuščine svoje matere ge. Frančiške Zdošek, posestnice na Ponikvi; po 400 K: občina Trbovlje in g. Josip Zdošek, župan v Brežicah iz kazenske poravnave; po 300 K: ga. Antonija Pristovnik, Gozdna restavracija v Celju; po 200 K: pisarna g. dr. Hrašoveca v Celju iz kaz. poravnave, pisarna g. dr. Kalana v Celju iz kaz. poravnave Prekoršek ca. Cepuder in Kmečka hranilnica in posojilnica v Št. Jurju ob j. ž.; po 160 K: g. Josip Poberaj, učitelj v Rečici ob Sav., nabral na svatovščini g. Janeza Šimenc in gdč. Marije Rihar; po 100 K: g. profesor dr. Omersa v Celju, deloma iz preostanka za zvezke I. br., deloma od zbirke za izlet na Ponikvo; po 60 K: g. Fr. Meško, župnik v Selih pri Slovenjgradcu in g. Vlad. Vrečko v Celju po g. upravitelju Prekoršku; po 40 K: g. Drago Kralj, ravnatelj Posojilnice v Celju in g. Mirko Meglič, prokurist podružnice Kred. banke v Celju; po 20 K: g. Iv. Prekoršek, upravitelj bolnice v Celju; po 12 K: g. profesor Vagaja v Celju iz neke zbirke preostanek. Srčna hvala!

Proslava našega ujedinenja se je v Celju lepo izvršila. Ob pol 9. je bila v župni cerkvi slovesna služba božja z zahvalno pesmijo in narodno himno, ktere so se udeležili poleg občinstva predstavniki uradov in volaštva. Istotako so praznovali šole praznik s službo božjo in predavanji o pomenu 1. decembra za naš narod. Mesto je bilo okrašeno z zastavami. Trgovina in obrt je počivala.

Republikanec, glasilo slov. republikanske stranke je izšel kot nadalje-

vane svoj čas od oblasti ustavišne »Naše Vasi«. Tiska se v Celju v tiskarni Rode, izdaja ga dr. Anton Novačan.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo dne 10. dec. ob 3. uri popoldne v gostilni pri mostu na Bregu v posebni sobi (Afrika) svoj redni občni zbor. Po običajnem sporodu se vrši predavanje o najboljši čebelni pasmi. Predaval bode g. Josip Kosi. K občini udeležbi vabi odbor.

Pridobitni krogi se opozarjajo na predavanje, katero se priredi v četrtek dne 7. decembra zvečer ob 8. uri v mali dvorani Nar. doma v Celju o »zakonskem načrtu o neposrednih davkih.« — Predavatelja pošlje iz strokovnjaških krogov trgovska in obrtniška zbornica. Vabijo se na predavanje vsi, ki so zainteresirani na vprašanju izenačenja davkov, osobito tudi juristi in finančniki.

Nacionalna zavednost. Malokateri narod na svetu je tako nacionalno zaveden kakor nemški. Ponos nemškega naroda in njegova narodna zavednost sta jih gnala celo v fantazijo, da so skušali celi svet gospodarsko osvojiti. Nad nami Slovenci so imeli že cela stoletja nadgospodarstvo. Nemec je po naših pokrajinah veljal, skoraj bi rekel toliko, kakor beli človek med črnci. To stoletno nadgospodarstvo nad Slovenci je spravil ves germanizirani naraščaj do nekega ponosa, ki je zapostavljal in preziral vsakega Slovenca, in ga smatral za manj vrednega. Kako je prišlo do tega? Brezobziren boj in neprestana agitacija osebna in časopisna, ste povzročili, da so se vdajali slovenski sinovi temu pritisku in sami so pričeli terorizirati lastne narodne brate. Razumeli so pa tudi dati svojim dobrim agitatorjem dobre nagrade, protežirali so jih na vseh koncih in krajih. Res je, da bi bilo skoraj nečloveško po naših nazorih isto metodo sedaj v naši narodni državi napram istemu ponemčenemu življu uporabljati, toda ako hočemo, da bode naš narod prišel do istega ponosa bomo morali slične metode svetovati, mi vidimo, da ne bode šio z lepa kakor si marsikateri želi, temveč prisilili nas bodo sami nemški nacionalci na to. Mi vidimo, da še ni preteklo več ko štiri leta našega ujedinenja in že prično zopet kazati rožičke. Nacionalno so se začeli organizirati, to je dokaz, da ločejo boj. Ali ne kliče nas naša narodna zavednost, da sprejmemo ta boj s protitežem? Ali naj pustimo, da prično zopet svojo staro navado ponavljati po gotovih mestih in trgih Slovenije? Brez dvoma je treba vsak tak pojav že v kalu udušiti. Ni umestno čakati in pustiti te dogodke, da gredo mirno mimo nas. Marsikateri si bode sicer mislil, da se ni vredno nad tako manjšinsko grupo vznemirjati, toda grupa je velika dovolj, da s pomočjo od zunaj lahko dela zgago. Vsi ti pomisleki so utemeljeni v tem momentu, ko se nacionalno organizirajo. Brez dvoma si vsak naš narodni državljan želi notranjega miru v naši državi, toda da bi se izživalo naše mirne državljanse s ponovnim germaniziranjem, to bi žalilo našo narodno čast in bi bili prisiljeni izvajati konsekvence. Treba bode torej apelirati na slovensko zavednost, ki naj ne bode manjša od nemške. Slovenec mora biti ponosen na svoj narod in svojo državo, ki jo mora štiti pred vsemi eventualitetami. Predvsem pa naj že sedaj omeva geslo: »Svoji k svojim« in s tem onemogoči zbiranje kapitala za nam nasprotno organizacijo.

Prosveta.

Sinfonični koncert mariborske vojne muzike je privabil v soboto 2. dec. obilo občinstva v unionsko dvorano. Pogrešali pa smo še marsikatero Celjane, ki bi bili lahko še zamašili nekaj vrzeli v parterju. — Gospod kapelnik Josip Majer, je pokazal že takoj z »Ekvinokcijem« Biničkega, da vodi svoj orkester z večjo roko in da nastudira skladbe z globokim muzikalnim razumevanjem in občutkom. Dasiravno je bil sestavljen vspeh v znamenju programske godbe, smo vendar spoznali g. Majerja v Beethovnovi 5. sinfoniji kot dobrega interpretu klasične glasbe. Najbolj je ugajal drugi stavek »Andante con moto«. Beethoven je pač nedosegljiv mojster v andantih. Nežno občuteno izvajanje mehko predavanje melodične kantilene je ogrelo občinstvo, ki je bilo

menuda šele s tem komadom pridobljeno za uživanje koncerta. **Točno in precizno** izvajanje je pokazal orkester posebno v zadnjem »Allegro« stavku. — Saint Saensov »Dane macabre« (ples mrtlicev) je občinstvo fasciniral. Skladatelj slika tako nazorno in živo, da te prešinja miraz pri onih kovinastih akordih svetovnega vseмира, v katerem plešejo o-kostnjaki.

Po kratkem odmoru so nas obdale s pravilničnim vzduhom Dvořakove »Pollednice« s tipično češko glasbo. — S ploskanjem pa je pozdravljalo občinstvo naslednjo točko: S. Osterc — »Ubežni kralj.« Reči moramo, da smo se znašli kar naenkrat v drugem glasbenem svetu. Osterc hodi po svobodnih potih moderne kompozicije. Živo nas je objela skladba in moral si nehote slediti usodi ubežnega kralja. Jasno si ga videl, kako vstaja, gre proti prepadu, roke širi — pada. — S to skladbo nas je skladatelj presenetil. Pokazal je, da je v resnici polnokrven muzik in mojster v instrumentaciji. Mislimo, da je tukaj njegovo polje, na katerem naj nadaljuje svoje delo — programska in operna glasba. Želeli bi tudi, da pogleda g. Osterc še nekofčjo v našo literaturo in nam vglasbi ciklus takih skladb. Svest si je lahko, da ga bodo slišale tudi druge koncertne dvorane. »Ubežnega kralja« je občinstvo navdušeno sprejelo in priklicalo skladatelja na oder, kjer mu je učenka meščanske šole izročila venec. Zar njegovih beljskih tovarišev in »tovarišic«. Vsekakor pa gre priznanje tudi kapelniku in godbenikom, ki so skladbo posebno skrbno nastudirali in tudi z ljubeznijo izvajali. Ako omenjamo še izjavo odličnega našega skladatelja g. Rista Savina, da je Osterc jako dober instrumentator, originalen in velikopotezen komponist, mu k njegovemu uspehu tembolj čestitamo.

Koncert so završili Jos. Majer-a »Makedonski ples«. Prav posebno so ugajali občinstvu, ki je videlo v njih dragocen donesek k jugoslovanski glasbeni literaturi. — G. kapelniku izrekamo najtoplejšo zahvalo za krasni koncert in želimo, naj se o priliki zopet spomni našega mesta. F+k.

Turistika in šport.

Otvorjene planinske kočje SPD. — Skozi celo zimsko sezono bodo otvorene in oskrbovane sledeče planinske kočje in hoteli SPD: Hotel »Sv. Janez« in »Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru 523 m, Valvazorjeva kočja 1180 m pod Stolum, Bistriška kočja 601 m v Kamniški Bistrici in Ruška kočja 1249 m pri Sv. Arehu na Pohorju. Kakor lani, odprta je tudi letos v Zojzovi koči zimska sobota spodaj v pritličju. Čujemo, da bo v letošnji zimski sezoni oskrbovana najbrže tudi kočja na Vel. planini 1558 m nad Kamnikom. V slučaju, da se ta namera uresniči, sporočimo o tem pravočasno in podrobneje. (TPR).

Izleti v Alpah so v sedanjem času še vedno ugodni in priporočljivi. Prevesem priporočamo obisk naših divnih alpskih dolin kakor: Vrata (iz Dovjega mimo Šuma Peričnika), Planica pri Ratečah (izvor Save!), Piščenca pri Kranjski gori, Kot in Krma (iz Dovjega), Kamniška Bistrica (iz Kamnika).

Karavanke (naša, prisojna stran) so domalega kopne in je prvi jesenski sneg razven v kontah in grapah popolnoma izginil. Lahko pristopni so še vedno sledeči vrhovi: Dovška Baba 1892 m (iz Dovjega), Golica 1835 m, Hruški vrh 1777 m in Klek 1754 m (iz Jesenic), Vel. Stol 2236 m (iz Žirovnice), Vel. vrh 2088 m in Visoka gora 1967 m v Košuti (iz Tržiča), Zaplata 1818 m nad Pred-dvorom (iz Kranja) in Urška gora 1696 m (iz Slovenjgradca ali Guštanja). — Kamniške alpe kažejo v legah nad 2000 m že nekoliko snega, vendar so: Vel. planina 1558 m nad Kamnikom in Kravec 1853 m ter Kamniško sedlo 1921 m še vedno nenaporne in tudi v tem času zelo priporočljive, lahke ture.

Pohorje ima po glavnem grebenu (i. s. od 1200 m višje) od Roglja 1517 m so Vel. kope 1542 m že okrog 20 cm snega. Povsod je ob vedrih dnevih sedaj krasen razgled in na solcu (ako ni vetra zelo prijetno toplota od 9. do 16. ure. — Ker so tla zmrzla in vsled slane skale, plošče, trava i. dr. vse opozko, priporočamo na turah dereze, posebno v jutranjih urah! (TPR).

Iz upravnega odbora LNP. Upravni odbor LNP sklicuje po določilih §§ 13., 14. in 16. podsaveznihih pravil, redno glavno skupščino, ki se vrši v nedeljo, dne 17. decembra ob pol 10. uri dopoldne v Ljubljani. Lokal se pravočasno objavi. V slučaju, da bi bila skupščina ob določenem času nesklepčna, se vrši pol ure kasneje druga skupščina, ki je sklepčna neglede na število udeleženihi klubov. Dnevni red: 1. Poročilo tajnika, blagajnika in revizijskega odbora, ter podelitev absolutorija upravnemu in revizijskemu odboru. 2. Volitev novega upravnega in revizijskega odbora. 3. Predlogi upravnega odbora in samostojni predlogi podsaveznihi klubov. Sle-dnji morajo biti najmanje 3 dni pred glavno skupščino izročeni upravnemu odboru, izjemoma pa smejo klubi staviti samostojne predloge neposredno na sami glavni skupščini, ako to dovoli skupščina. Glavni skupščini imajo pravico prisostvovati: po 2. delegata klubov, ki so redni člani podsaveza, s pravico jednega glasu, odstopajoči upravni odbor, delegati začasnih članov podsaveza, zastopnik JNS. Delegati klubov morajo pred otvoritvijo glavne skupščine predati podsaveznemu tajniku pravilno podpisane poverilnice svojih klubov, v katerih mora biti označeno, kateri obeh delegatov ima glasovalno pravico. Tajnik I.

IVAN BIZJAK:

OBRTNIK IN KMET.

Obrtnik in kmetovalec imata veliko skupnih interesov, ki bi jih morala tudi skupno zagovarjati. Saj je veliko obrtnikov, ki so istočasno tudi kmetovalci. Interesi teh dveh stanov so torej ozko spojeni. Z velekapitalom se ta dva stanova ne moreta družiti, ker velekapital oba enako ubija. Po večini so obrtniki in kmetje napredno misleči, ki hočejo šolstvo za njih naraščaj, saj jih je veliko videlo precej sveta in spoznali so, da le izobražen človek nekaj pomem. Neizobraženega obrtnika ali kmeta lahko vsak za nos vodi. Dosedaj obstoječe grupacije političnih strank niso obrtnika in kmeta v zadostni meri štčitile, da nasprotno, ogrožale so obrtnika kakor kmeta v njegovi eksistenci. Različne naredbe, ki so bile po preobratu na podlagi pritiska soc. dem. izdane, so naravnost ubijale oba stanova. Le en primer: ako bi se držal kmet osemurnega delavnika, bi brez dvoma mi vsi skupaj malo kruha jedli. Kmet dela kadar je čas zato neomejeno še hvaša, da ima ugodno vreme. Ali ni tudi pri obrtniku isto? Obrtnik, zlasti tisti, ki je na sezijsko delo navezan, si ne more pustiti predpisovati delavnega časa, ker je to za njega utopija! Socijaldemokratska praksa je naperjena proti temu dvema stanovoma, izraža jih, četudi so mali posestniki ali podjetniki za kapitaliste, katere se mora uničiti. Ta taktika je že celo marsikateroga izvensocijalističnega politika zapeljala, da se je skušal pri svojih volilcih prikupiti s tem, da je pričel udrihati po podjetniku in kmetu. Vse to se je godilo radi tega, ker sta ta dva stanova bila preveč razkosana in radi tega politično brezpomembna. Obrtnišvo izhaja po večini iz kmetjskih hiš, radi tega pozna tudi kmečke težnje. Kmet se more torej le z istim družiti, ki pozna njegove razmere. Obrtnik in kmet se bodeta morala, ako hočeta živeti, poprijeti ideje skupnega nastopa, ker le na tej podlagi se bodeta mogla politično uveljaviti.

V političnem brezdelju ne smemo živeti, ker bi bilo to pogubno za oba stanova. Da celo obsojati se mora dosedanja rezerviranost teh dveh stanov v politiki, ker ravno ta rezerviranost je bila kriva, da se nas je v politični borbi tako malo upoštevalo. Obrtnik in kmet sta brezdvomno glavna stebra naše države, radi česar bi morala biti tudi ponosna nato, da se moreta združiti. Učiteljstvo tej združitvi ne bode nasprotovalo, ker dobro ve, da jih napreden obrtnik in kmet smatrata za apostole in vzgojitelje narodnega naraščaja, kakor odraslega naroda, da brez njih biti ne moremo in da jih hočemo podpirati z vsemi močmi. Popolnoma sem prepričan, da se bode učiteljstvo z nami združilo v odločilnih momentih. Ali nam more morda biti sovražno oržavno ali zasebno uradništvo, ki dobro ve, da smatramo njegov boljši!

gnotni položaj tudi za našega, ker le uradnik v dobrem gnotnem stanju more biti odjemalec naših produktov in nam tako nuditi boljše existenco. Nj torej razloga, ki bi nasprotoval združitvi obrtnika in kmeta. Treba se bode v to idejo vživeti, jo razširiti in povspeševati. Obrtno-kmetijska, politično-gospodarska zveza, more biti edina rešiteljica našega stanu, ki ga more gospodarsko dvigniti do one stopnje, katera mu v resnici pristojna. Treba bode v začetku dela in požrtvovalnosti, ki bo gotovo prineslo zadoščenje. Onim delavcem, ki se žrtvujejo za to idejo, je življenje boj bil in ostane. V ta boj se torej mora spustiti tudi obrtnik in kmet v bodoče z večjo vnemo kakor doslej. Obrtnik in kmet mora doseči zastopstvo v občinah, v sreznih kakor oblastnih zastopih in v centralnem parlamentu. Volitve niso več posebno daleč, biti moramo na nje pripravljeni. Na delo torej!

Narodno gospodarstvo.

Zakaj pada dinar? V razgovoru s beograjskim dopisnikom zagrebske »Riječi« je izjavil pomočnik finančnega ministra Plavšič, o vzrokih padca dinarja v Curihu, da se je v zadnjem času dajalo preveliko število uvoznih dovoljenj za blago in da se je devizna potreba v Beogradu in Zagrebu podesetorila, a ponudba izvoznih čekov na borzi je iz spekulativnih razlogov popolnoma prenehala. Banke odnoso izvozniki oddajajo devize le v tako zvanem liberu-prometu. Kljub zabrani izvoza dinarjev je količina našega denarja v inozemstvu vedno večja, kar pritiska na kurz dinarja v Pragi in Curihu. Podvzeti bo treba najstrožje mere in eksemplarično kaznovati take privrednike. V odsotnosti Plavšiča so banke preko svojih uradnikov, katerih mu je veliko število prijavljenih, izigravale vse obstoječe naredbe. Zato hoče Plavšič stopiti na prste onim, ki se hočejo igrati z vrednostjo dinarja. Zlasti v Dalmaciji se je zelo razrasla verižna trgovina, zato je bil Plavšič prisiljen kaznovati mestno hranilnico v Splitu, menjalca Markoviča v Sarajevu, ljudsko dalmatinsko banko v Splitu, Zdrušno gospodarsko banko v Splitu, Hrvatsko banko in hranilnico v Bakru, Udruženo gospodarsko banko v Šibeniku, Bakarsko pomorsko banko, menjalnico Calderon in Grbič v Dubrovniku, menjalca Petroviča v Splitu, firmi Bratje Markovič in Bratje Bero v Splitu. Ko bo vpostavljen zopet red v trgovini z devizami in valutami, se bo mogel Plavšič vrniti zopet na delo za stabilizacijo dinarja.

Važno za vse delodajalce. (Uradno.) Delodajalce opozarjamo tem potom vnovič na § 102 zakona o zaščiti delavcev (Uradni list z dne 13. VII. 1922, šte. 74), ki določa, da morajo delodajalci nabavljati svojo delovno moč predvsem po državni borzi dela. To se pravi, da mora vsakdo, ki potrebuje kakršnokoli delovno moč — moške in ženske — (društveni, tovarni delavci, sluge pisarniške esobje, trgovsko esobje itd.) to prijaviti drž. borzi dela, ne pa da oddaja prosta mesta kar sam pod roko. Istotako mora prijaviti vsak delodajalec državni borzi dela, če odpusti več ko 5 delavcev naenkrat. Zakon o zaščiti delavcev je veljavni že od 28. II. 1922, in je bilo torej časa dovolj, da se je mogel poučiti vsakdo o njegovih določbah. Kdor bo ravnal še odslej protivno temu zakonu, bo kaznovan glede prestopka § 102 po § 122, točka 7, istega zakona, z globo 50 do 3000 Din. ob ponovni kršitvi poleg denarne kazni še z zaporom do 1 meseca. Državna borza dela v Mariboru.

Znižana tarifna cena za prevoz krme. Pokrajinske uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani naznanja, da veljajo uverenja za prevoz živinske krme po nižani tarifni ceni iz Hrvatske, Voivodine, Srema, Vzhodne Slavonije, Podunavja in Bosne za vse proge državne in južne železnice od 1. decembra t. dalje.

Uvoz vina v Švico zabranjen. Pooblaščenca trgovska agencija v Ženevi obvešča, da je zabranila švicarska vlada uvoz vina v sodih do 13% alkohola kakor tudi mošt za sladka vina.

Dnevna kronika.

Iz Zalca nam poroča naš prijatelj, da se med mladino opaža precejšnje

mrtylo glede društvenega in prosvetnega dela. Mladina, mesto da bi se posvečala temu delu, poseda po raznih zakajenih krémah v brezplodnem debatiranju in z opravljanjem vsakega, ki ne poseda po beznicah ter ne prazni »bokale«. To je seveda zelo končno, da pa ni koristno ni za nje, kaj šele za družbo in celokupnost, to bode konečno mladina sama uvidela in priznala! Upam, da bo to zadostovalo, ter ga bodo krenili drugo pot, pot naprej in navzgor, v korist sebi in narodu! Od prosvete k svobodi! P. R.

Tako je prav! Na praznik ujedinjenja dne 1. t. m. je visela v nekdanji zagrizeni nemškutarski tovarni na Polzeli lepa nova državna zastava na visokem drogju. Vodstvo tovarne (dr. Wildi, inž. Lakot ter prokurist Tomazič) udeležilo se je poleg drugega tovarniškega uradništva (Vizjak, Post itd.) korporativno slevnostne maše, kar je napravilo najboljši utis. Videti je, da je zavel po nacionalizaciji, te nekdanje pronosirane tovarne potom Jadranske banke v sedanji »Strojilni, Lesni in kemični industriji, d. d.« na Polzeli čisto drugi »Jugoslovanski« duh, kar prav toplo pozdravljamo. — Želeti bi bilo le še, da bi »Sokol« na Polzeli razpel svoja krila bolj energično in na široko, kot dosedaj.

Taksa za otvoritev in objavo oporoke. Ker je v tarifni postavki 149^a predpisano, da se mora ta taksa pobirati »na zahtevo, da se oporoka otvori in objavi«, in se v členu 60. taksnega in pristojbinskega pravilnika določa, da se ta taksa plačuje v kolikih, ki se prilepijo na prošnjo, je jasno, da se ta taksa ne plačuje, kjer ni take prošnje. V Sloveniji mora sodišče po §§ 61. in 65. ces. patenta z dne 9. avgusta 1854, drž. zak. št. 208, uradoma brez vsake zahteve otvoriti in objaviti oporoko, bediši ustno ali pismeno, zato je jasno, da se v Sloveniji ta taksa ne pobira, kadarkoli se otvoritev in objava oporoke vrši uradoma brez zahteve uradnih oseb.

Pozor pred antraksom. Okrožni urad za zavarovanje delavcev nas prosti, da objavimo tole obvestilo: Kakor poročal šef stalne bakteriološke stanice v Ljubljani, se je zadnji čas pojavilo med domačimi živalmi precejšnje število vrančnega prisada (Anthrax, Milzbrand). Ta zelo nevarna kužna bolezen se s kožami, ščetinami, žimo itd. oboletih živali prenaša posebno na usnjarije, krtačarje, sitarje in mesarje. Prvi znak je nevaren tvor (pustula maligna) na infekciji izpostavljenih mestih, posebno na rokah in na obrazu. Vsak tak tvor je torej takoj prijaviti zdravniku, ki bo odredil potrebno zdravljenje in bakteriološko preiskavo. Delavci prej imenovanih poklicnih kategorij pa naj pazijo, da preprečijo pri delu vsako poškodbo kože in da vsako tudi najmanjšo ranico obvežejo s neprodirno obvezo.

Tuje blago prodal. Tvrška Metzner v Trstu je naročila iz inozemstva 300 q likalnikov v vrednosti 35.000 lir. Pooblastila je svojega uradnika Frana Kumarja, naj dvigne blago. Kumar je dvignil v stari prosti luki blago ter ga prodal na svojo roko. Spravili so ga pod ključ.

Dopisnica od mrtvega očeta. V Melumu blizu Pariza je neki krojač doživel čudno presenečenje. Pismonoša mu je dostavil dopisnico iz sosednjega mesteca, napisano in podpisano od krojačevega očeta. Toda oče je umrl že pred 13 leti! Krojaček je bil silno iznenaden, ko pa je natančneje pregledal dopisnico, je uvidel, da je bila napisana in izročena na pošto že leta 1908. Potrebnovala je nad 13 let, da je dospela iz mesteca, ki je oddaljeno komaj toliko, kakor Ribnica od Ljubljane. Francozi torej radi pušče ne morejo iz nas briti norcev.

Milijonar obsojen na pet let ječo. Milijonar iz Wianotke v Ameriki Viljem Bross Lloyd mora v jolietško jetnišnico, kjer mu bo sedel od enega do 5 let težke ječe, ker je bil preveč radikalen. Skoro dve leti se je zaeno z 18 drugimi komunisti boril proti obsodbi. Ta boj se mu je kljub temu, da se je poslužil najboljših pravnih talentov, ponesrečil in sedaj mora v kaznilnico.

Odlikovanje v železniški službi. Dne 2. t. m. je izročil minister za socialno politiko dr. Žerjav načelniku ljubljanskega glavnega kolodvora Avg. Ludviku red sv. Save v znak priznanja njegovih zaslug.

Žrtev poklica. Ivan Kavčič, pomotorni sluga, je iskal napako na telefonskih žicah iz Kranja proti Kokri. Ko je splezal na drog, se je zgodila strašna nesreča, pri natezanju žice so se mu odtrgala jermena pri plezalkah in delavec je padel tako nesrečno z droga, da je obležal na mestu mrtev.

Novi devizni pravilnik. Po novem pravilniku se ustanovi mesto sedanjega odbora pri Narodni banki mešana komisija, obstoječa iz predstavnikov trgovine in obrtne zbornice ter ostalih gospodarskih zavodov. Razdeljevanje deviz in valut bo vršila posebna komisija, sestojeca iz zastopnikov gospodarskih krogov, ki bo delovala v Zagrebu in Beogradu. Regulacijo prometa bo vodila posebna komisija, v kateri bojo zastopane vse gospodarske korporacije in odbori.

Velika rudniška nesreča. V Spanglerju v Ameriki se je pripetila velika rudniška nesreča. Eksploziral je rov ravno tedaj, ko so prišli premogari na delo. Takoj so pričeli z reševalnim delom. Mrtvih je bilo 79, živih pa so rešili še 35.

Slepi avtomobilist. Ravnat avtomobil, je za slepca gotovo prav težka naloga; če je slepi avtomobilist še brez rok, pomenja to vendarle občudovanja vredno hrabrost. Tak avtomobilist brez rok in oči živi na Angleškem. Piše se Alten Nickols, ki se vozi z avtomobilom po tisoč kilometrov daleč in se mu doslej še ni pripetila nobena nesreča. Poleg njega sedi čuvaj, ki mu pri vožnji daje podatke, po katerih Nickols ravna z avtomobilom in se previdno izogiba vsaki zapreki. Toda Nickols se rad tudi brez spremstva podaja na pot, avtomobil ravna z nogami, s katerimi pa tudi zna izbornu igrati bilard in je premagal že marsikatero nasprotnika, ki mu ne manjkajo roke in oči. Ima čudovit spomin; kar je enkrat otipal in preizkusil, mu ostane v glavi. Zato mu prijatelji po pravici pravijo, da gleda z notranjimi očmi.

Nova dijamantna polja odkrita v Južni Afriki. V zapadnem delu dežele Bečuana, na daleč od nekdanjega nemškega jugozapadnega afriškega ozemlja, so našli v zadnjih tednih obsežna dijamantna polja, ki prekašajo znano ozemlje v Kimberleyu. Našli so kamne do 20 karatov teže. Dežela pa je radi pomanjkanja vode težko dostopna.

Ženska s 192 potomci. Neka gospa Martin iz Sandvicha, ki je umrla stara 103 leta, je zapustila 192 potomcev, med temi 40 vnukov, 66 pravnukov in 71 prapravnukov. Sama je imela 15 otrok in ena njenih hčerk, ki še živi, je imela 16 otrok. Ob priliki svojega 103. rojstnega dneva, junija lanskega leta, je pripovedovala, da izpije vsak večer kozareček vročega ruma, kar ji posebno prita in da je bila vedno velika prijateljica slaščic, čokolade, pičic in bonbonov. O-kusa torej ni imela slabega.

Pristaži Adama in Eve. Nedavno sta dva prismuknjena Amerikanca, možki in ženska, sklenila živeti v pragozdu brez obleke in hiše kot Adam in Eva. Ta dva Amerikanca sta dobila kmalu več čudaških posnemovalcev v Evropi in sicer je 26 parov Spancev opustilo svoje domove in se podalo v divje gozdove, kjer žive brez oblek in brez domačij kakor divje živali. Žive ti ljudje v Pirenejskih gozdovih ločeno po zakonskih parih. Osnovali so si nekako državico, ki jo imenujejo »družba neoblečenih.« Vsako popoldne se zberejo na posvetovanje in razpravljajo o raznih zadevah, ki se tičejo njihovega življenja. Trdijo zlasti, da bi morali vsi ljudje z-

veti tako, ker je to zelo zdravo in zelo utrdi človeka. Stanejo večinoma v zemeljskih duplinah in umeravajo preživetvi tako tudi žimo. Zima tam sicer ni prehuda, toda tolika pa je le, da bo moderne in prismuknjene Adame in Eve prav gotovo zopet privedla k pameti.

Pouk v plavanju. Nek francoski list je prinesel navodilo za plavanje. Kdor se hoče v sobi naučiti plavati, naj vzame škafo vode, vtakne obraz v vodo in drži oči odprte. To mora ponavljati, dokler se ne navadi. Potem se vtakne usta v vodo in se jih drži odprta. Ponavljati mora toliko časa, da se privadi z odprtimi očmi in usti v vodi, pa se je naučil plavati.

JUGOSL. MATICA V CELJU POBIRA MESEČNINE IN NABIRA ČLANE V TRAFIKI GE. FRANČIŠKE KOVAČ V ALEKSANDROVI ULICI V CELJU.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Štunc.

Za mesec december 20% popusta. Najlepša božična darila so A. ČERNE oljnate slike.

Povečava po vsaki sliki. Slika vsaki dan. Dobro kurjen atelje. Istotam se sprejme en potnik za SHS, ki je zmožen v najboljših hišah občevati, z visoko provizijo za slikarstvo po fotografiji in restavriranje slik, eventualno kot postranski zaslužek.

A. ČERNE, umetni slikar in fotograf Celje, Ljubljanska cesta 10. 3-1

Najprimernejša darila za Miklavža in Božič so prvovrstni

šivalni stroji in kolesa

ter vsi zraven pripadajoči deli, katere dobite samo v trgovini

Marija Borovič

trgovina šivalnih strojev in koles Celje, Kralja Petra cesta 33.

Hiša z vrtom

10 minut od Celja, ob državni cesti, se prod. Pnudbe na upravn. 2-1

Pianino

dobro ohranjen se prod. Vpraša se pri J. Možina, Mestni mlin. 1399

Učenca

doma iz Celja ali okolice sprejem. A. GROBELNIK, brivec v Celju, Glavni trg. 1389

+ Dame +

katerim izostaja ali popolnoma izostane mesečno perilo, naj so brez skrbi. Jaz pomagam in ščitim njih zdravje in pri našam novo veselje do življenja. Oblastveno preizkušeno in potrjeno. Obrnite se takoj na

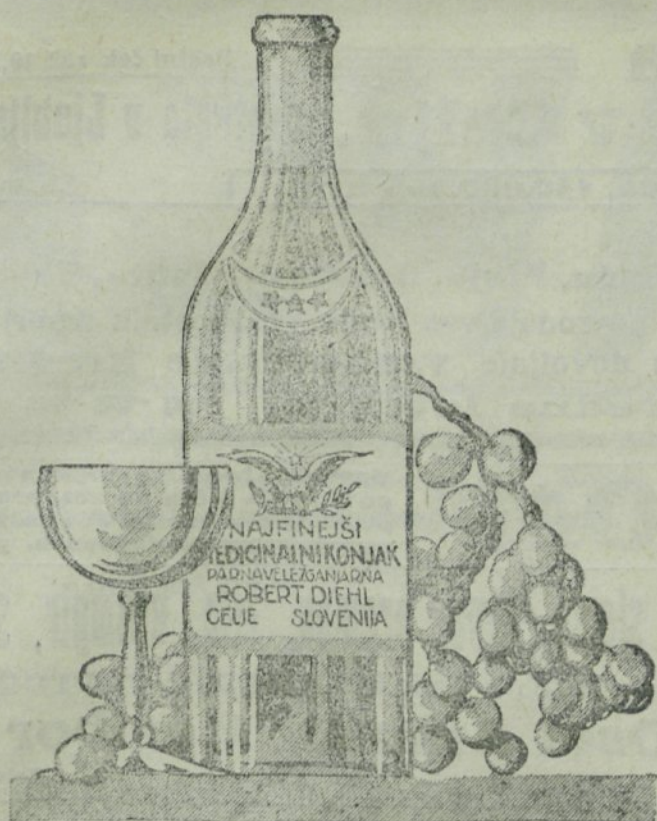
1345 **H. Fesq** 26-3 Hamburg A 118. Papestr. 95.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kaučuk potpetnike in potplate

Rupim 10-5 orehova debbla Dobra hrana 3-3
 P. Nigersperger, Celje, Gregorčičeva u. 3 Celje, Glavni trg št. 10/1, zadnja vrata.

✠

V neizmerni žalosti poročamo, da je vsemogočni Bog po dolgi in mučni bolezni danes poklical k sebi našo nepozabno soprogo, mamico in taščo, gospo

Frančiško Pertot roj. Pertot

Pogreb se vrši v torek, dne 6. decembra ob 3. uri pop iz hiše žalosti Razlagova ulica št. 7 na okoliško pokopališče. Sv. maša zadušnica se bode brala v ponedeljek 11. dec. ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi v Celju. Drago pokojnico priporočamo v blag spomin. CELJE, dne 3. decembra 1922.

Dragotin Pertot,
kamnoseški mojster, soprog.

Marica, Anica por. Umek, Danica, Lucij, hčerke. Venceslav, sin. Janko Umek, zet.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Franjo Dolžan

Kralja Petra cesta **CELJE** Kralja Petra cesta

izvršuje vsa dela točno in solidno. = = = Cene zmerno. Preračuni na razpolago. 53 52-48

Sprejemem več mizarških učencev

proti plačilu. Za hrano in stanovanje skrbi vsak sam. Cenjene ponudbe na **Franjo Vehovar, tovarna pohištva, Celje, Boris Ipavčeva ulica. 10-3**

Preskrbite se nemudoma s prvovrstno

98-99% modro galico,

katero ima v sodih v zalogi in prodaji

Obrtna nakupovalna in prodajna zadruga v Celju po najnižjih cenah.

Naročbe je pismeno nasloviti na **Ivan Rebek - Celje** ali pa na **Valentin Jurman, Celje, Breg 25.**

✠

Potrni neizmerne žalosti naznanjava vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je najin nad vse ljubljeni mož in oče, gospod

Pavel Šega

prokurist, Nabavne centrale v Celju, bivši ravnatelj, Vinarije v Ptujju

po kratki in mučni bolezni v nedeljo, dne 3. decembra zjutraj Bogu vdano preminul.

Pogreb se vrši iz javne bolnice v Celju v torek dne 5. decembra ob 1/4. uri popoldne na okoliško pokopališče celjsko.

Celje, dne 4. decembra 1922.

Franja in Jerica Šega.

Preselitev trgovine. Naznanjam svojim cenj. strankam in p. t. občinstvu v Celju in okolici, da sem moral svojo od leta 1868 obstoječo

trgovino zlatnine in srebrnine ter ur

iz Aleksandrove ul. v Gosposko ul. 14 premestiti.

V zalogi imam bogato izbiro zlatih in srebrnih predmetov, kakor tudi žepnih ur. Popravila se izvršujejo v moji lastni delavnici hitro in natančno. Svojim cenj. strankam zagotavljam najsolidnejšo postrežbo ter se priporočam za cenjena naročila **R. Almoslechner** z odličnim spoštovanjem

Okrogel les

od 25 cm debeline naprej kupi cele gozdove Lesna industrija PAJMAN, Slov. Bistrica. Ponudbe: Franc Pajman Celje. Istimam se prodaja lesena volna v vseh dimenzijah.

Visoko nagrado

dobi, kdor mi odstopi ali pre-skrbi v mestu 2 meblirani ali prazni sobi s kuhinjo. Naslov v upravnishtvu „Nove Dobe“.

Razširjajte „Novo Dobo!“

✠

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog in oče, gospod

dr. Franjo Lipša

kr. okr. sodnik

danes ob pol 9. uri v 40. letu starosti, previden s sv. zakramenti, po kratki, mučni bolezni preminul.

Pogreb nepozabnega blagega pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 4. decembra ob 15. uri iz hiše žalosti Kralja Petra cesta šte. 16 na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v torek, dne 5. decembra ob 7. uri zjutraj v tukajšnji župni cerkvi.

CELJE, dne 2. decembra 1922.

Marija Lipša roj. Majzelj, Nadica in Jelica, soproga. hčerki.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Ljubljanske kreditne banke v Celju, centrala v Ljubljani

Poštni ček. rač. 10,598

142

Delniška glavica in rezervni zakladi ca. 150.000.000 kron

50-36

Podružnice

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviču, Nov. Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu, Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje
po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi
po 6 1/2% Din od sto. Pri večjih naložbah
po dogovoru.

A. P. M. A. T. E. L. S.

Pristno slivovko, konjak, rum, čaj, kava, čokolade in vse
speceriljsko in kolonijalno blago se dobi po nizkih dnevnih
cenah pri trvdki

Ludovik Petek - Celje

Cankarjeva cesta št. 4.

Kupujem vse deželne pridelke.

29-16

Stroji

za obdelovanje kovine,
pločevine in lesa,orodje kakor tudi transmisije, plugi,
motorji in mlatilni stroji
so stalno v zalogi pri

Karlo Jetzbacher d. d.

ZAGREB, Vlaška ul. 25, Tel. 4-90.

Generalno zastopstvo: Zimmermann-Werke, Chemnitz, A. B. C. Motoren-
Ges. Wien. — Guntramsdorf, Artur Hauser & Co., Schweissanlagen.

1172 24-9

Kožuh

zelo dobro ohranjen, se prod. Kje, pove
uprava Nove Dobe. 1379 2-2Kupim po visoki ceni vsako
množino

jamskega lesa

plačljivo proti duplikatom. Prosim ob-
vezne ponudbe franko vagon vseh po-
staj na naslov Korošec Dragotin,
lesna trgovina, Braslovče.

Kupim krajnike

več vagonov 1 — 4 m dolge smreke,
jelke, suhe in brez kože. — Ponudbe z
navedbo cene od teže na vagon nalo-
žene na naslov: Vilko Tome, lesna
trgovina, Dunajska cesta 31, Ljubljana.

3-2

Klobuke

kakor tudi moško, žensko in
otročjo konfekcijo, razno perilo,
pleteno in modno blago, kupite
v velikanski izbiri in po naj-
nižjih cenah samo v
veletrgovini

R. Stermecki, Celje.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje
in druge deželne pridelke kupuje in prodaja
Oset Andrej, Maribor

Aleksandrova cesta 57

818 69-48

Telefon 86

Največje, domače elektrotehnično podjetje:

ELIN družba za elektrotehnično industrijo d. z o. z.

Elin gradi električne centrale in omrežja;
Elin proizvaja in dobavlja vse električne stroje in
Elin elektrotehnične aparate in izdelke;
Elin projektira brezplačno vse naprave in obrate,
ki so v zvezi z elektriko. 1321 25-5

Tehnične pisarne in zaloge:

Ljubljana, Dunajska cesta, 1321 25-3
Palaca Ljublj. kreditne banke.

Maribor, Vetrinjska ul. 11.

KAROL PAJK

CELJE, KRALJA PETRA CESTA

Priporoča se c. občinstvu za nakup manufak-
turnega in modnega blaga, posebno moškega
perila. V zalogi vse nove sokolske potrebščine.

807 25-21

Jadranska banka · Beograd

Delniška glavica: Din 60,000.000 — Rezerva: Din 30,000.000 —

PODRUŽNICE:

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,
Ljubljana,
Maribor,
Metković,Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New - York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas,
Puerto Natalos, Porvenir.